

Dissertatio medico-botanica de cymbalaria ... / [Johann Heinrich Hermann].

Contributors

Hermann, Johann Heinrich.
Zwinger, Theodor, 1658-1724.
Universität Basel.

Publication/Creation

Basileae : Typis Friderici Lüdii, [1715]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/jdtuhrg4>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

1495 34343 245 8
DISSERTATIO MEDICO-BOTANICA

DE

CYMBALARIA,

Quam

DIVINI adspirante *NUMINIS* gratiâ,

SUB PRÆSIDIO

VIRI EXCELLENTISSIMI ET 33
EXPERIENTISSIMI

DOMINI

THEODORI ZUINGERI,

Med. Pract. Prof. Facult. Senior. ac
Reipubl. Basil. Archiatri,

Ad D. I. Februar. MD CC XV.

Loco horisque consuetis

Pro viribus defendere conabitur

A U C T O R

JOH. HENRICUS HERMANNUS,

Biennâ - Helvetius.

B A S I L E Æ.

CLXII

Typis Friderici Lüdij, Academ. Typogr.

VIRIS

GENERIS NOBILITATE VIRTUTUM SPLENDORE
MUNERUMQUE GRAVITATE
AMPLISSIMIS SPECTATISSIMIS PRUDENTISSIMIS

DOMINO

JACOBO WILDERMETH

REVERENDISSIMI AC CELSISSIMI

S. R. IMP. PRINCIPIS ET

EPISCOPI BASILIENSIS

CONSILIARIO ATQUE OECONOMO INTEGERRIMO
CIVITATIS BIENNENSIS SENATORI MERITISSIMO
PATRONO MECOENATI ET ABAVUNCULO SUO
AD ARAS USQUE DEVENERANDO

DOMINO

PETRO HERMANNO

EJUSDEM CIVITATIS SENATORI GRAVISSIMO

PARENTI SUO OMNI FILIALI OBSERVANTIA

SUMME COLENDO

SPECIMEN HOC ACADEMICUM

QUA DECET ANIMI SUBMISSIONE

CUM VOTO PROSPERRIMÆ FELICITATIS

PERPETUAQUE SUORUM OBSEQUIORUM CONSECRATIONE

DEDICAT ET OFFERT

AUCTOR ET RESPONDENS.

DISSERTATIONIS
De
CYMBALARIA
PROOEMIUM.

Ntiquissimum est studium Botanicum, sed diverso nihilominus fine à sui amatoribus excultum ; videas enim hos quidem simplici aspectu vel intuitu stirpium, atque eapropter etiam illarum Iconibus ac denominationibus contentos ; alios verò ulterius progredientes, earumque culturam suis in Hortis prosequentes. Videas iterum, qui non nisi earum usui plus minus salutaris examinando, explorandove sunt intenti ; alios præterea, qui cum insignem diversitatem Herbarum observarent, in eo desudârunt maximè, ut illas in certas Classes, Genera ac Species dividerent, hujusque digestionis fontes modò ex Foliis, modò ex Floribus, modò denique ex Fructificatione & Seminibus deducerent. Omnes procul dubio suas meruere laudes, sed ii tamen nobis quidem videntur reliquis præferendi, qui ad publicam utilitatem Studium illud simul accom-

*Botanices
Studium di-
versimodè ex-
cultum.*

*Plantarum
diviso in
Classes.*

*Qui Botanice
reliquis præ-
ferendi,*

A

quali-

Plura in
Plantis de-
regenda
restant.

qualiumcunque Plantarum structuram, faciem, con-
formationem, magnitudinem, colorem, odorem,
saporem, quoad omnes suas partes describere, sed
& ad interiora magis earundem penetrare, Resolu-
tiones chymicas aut pharmaceuticas instituere, at-
que sic tandem ipsarum ἐνέγγεια in corpore no-
stro explorare, vel ad usum qualemcunque huma-
num trahere laborârunt. Ac sanè heic campum
quis habet amplissimum inquirendi diligenter, ru-
spandi atque detegendi mille milleque Plantarum vi-
res nondum hucusque cognitâs; etsi enim primo
statim intuitu magnas inveniat difficultates ad talem
scopum attingendum, desperare tamen neutiquam
debet, dum media adhibet necessaria. Liceat hinc
nobis talia mente attentâ considerantibus, ad eo-
rum, qui huic laudabili hucusque proposito insti-
terunt, imitationem specimen quoddam commen-
tationis de *Cymbalaria*, Herbâ illâ in Officinis phar-
maceuticis hæctenus ignotâ atque inusitatâ, in me-
dium proferre, ac ejus, quantum fieri à nobis po-
terat, adcuratam, quoad externa & interna descrip-
tionem, vires atque usum in quibusdam morbis sa-
lutarem tradere. Præstet DEUS Opt. Max. succes-
sum felicem, Lector autem benevolus nostros qua-
lescunque conatus æqui bonique consulat, ac erro-
res hinc inde forsan commissos suâ benignitate haud
gravatim corrigat.

C Y M B A L A R I A.

THESIS I.

Ymbalariam à Cymbalo forsan sed nescio
cur dictam, Tournefortius Hodierno-
rum Botano-philorum facile Princeps,
ad Plantas retulit *Flore* gaudentes mo-
nopetalo, anomalo, tubulato &c. at-

Cymbalaria
etymologia
obscura.

Nota chara-
cteristica ex
Tourn. fortio.

Morisono.

Rivino.

Synonyma.

que sub *Linariarum* genere collocavit, characteristi-
cas ejus notas statuens, *Florem* monopetalum, ano-
malum, personatum, posterius in caudam definen-
tem, anterius in duo labia, quorum superius bifari-
am vel multifariam, inferius autem trifariam secat-
tur, divisum; è cuius Calyce surgat *Pistillum*, postici-
cæ Floris parti adinstar clavi infixum, quod deinde
abeat in *Fructum* seu *Testam* subrotundam, septo in-
termedio, in duo loculamenta, diversimodè rumpi
consueta, divisam, *Seminibusque* foetam, modò com-
pressis & marginatis, modò angulatis & subrotun-
dis, placentæ affixis. Robertus Morisonus *Histor.*
Plant. Univers. Part. II. Sect. V. cap. 10. p. 503. simi-
liter ad Plantas monopetalas, bicapsulares, Floribus
rictu anterius & calcari posterius donatis, Semine
exiguo rotundo, Folio glabro præditas retulit. *Ex-*
cellentiss. autem Rivinus, *Medicinæ Profess. in Academ.*
Lipsiens. Celeberrimus, sub *Cymbalaria* titulo eam jun-
git Plantis Flore irregulari, monopetalo, clauso & la-
biato præditis, ac *Semina* ferentibus in pericarpio
membranaceo bicapsulari. Atque hinc Planta hæc,
si spectemus nunc *Synonyma*, est *Linaria bederaceo*
folio glabro seu Cymbalaria vulgaris, Tournef. *Lina-*
ria folio glabro subrotundo, Hederae folio Clematidis,
Morison. *Linaria Cymbalaria dicta*, Joh. Raii. *Cym-*
balaria, Matth. Lugd. Cæs. Rivin. Cast. C. Bauh. *Cym-*
balaria vulgaris, Lacun. *Cymbalaria Italica bedera-*
ceo folio, ad Obs. Icon. Lob. *Cymbalaria foliis bede-*
raceis flore cæruleo, Eyst. *Cymbalaria flosculis purpu-*
rascentibus, J. B. Chabr. *Cymbalaria Italica*, Gerard.
Italica bederacea, Parkinson. *Cymbalaria flore ex pur-*
pureo albicante & luteo variegato, Folio Hepaticæ repente,
J. H.

J. H. Heucheri. German. Zymbal-Kraut / Kriechend
Nabelkraut. Fabius Columna *Cotyledonem* 2. *Dioscoridis*
sive *Telephium*, *Crassulam* aut *Fabariam*, pro verâ *Cym-*
balariâ adgnoscit, quòd ejus Folia suâ figurâ oblongâ
tantillumq; cavâ, veluti Cymbam navigatoriam sive
piscatoriam referant magis quàm nostræ Cymbala-
riæ hederacea folia ; unde ab aliis Κυμβάλιον,
Cymbalium quoque vocata fuit. Cur autem Loni-
cerus in suo *Herbario* hanc Plantam nuncupaverit
Umbilicum Veneris & quidem *Officinarum*, profectò
non assequimur, cùm in Officinis pharmaceuticis
hactenus locum non habuerit.

II. E quibus patet, Herbam hanc ab hodie- *Linariarum*
Classi affe-
ritur.
nis plerisque Botanicis, quos inter etiam Viri Celeb.
Paulus Hermannus atque *Hermannus Boerhaave*, Bota-
nici Lugduno-Bat. existunt, ad *Linariæ* speciem re-
ferri, *Clariss.* autem Joh. Henr. Heucherus, *Prof.*
Botan. Witteberg. exactissimus, in *Horti Witteberg.*
Medici Novis Provent. p. m. 57. aliam sententiam fo-
vet, dum ita inter alia scribit: *quoniam & modus cres-*
cendi à Linariâ diversus est, in *Cymbalariâ*, cùm hæc
nunquam erigatur sed procumbat penitus, & concepta-
culum Seminis diversum habeat, est enim *quamvis bi-*
partitum, tamen aliter conformatum, rotundum magis,
quodque maturum non debiscit per modum Linariæ, id-
circo à *Clarissimo Rivino jure optimo*, evitandæ confusio-
nis gratiâ, à *Linariâ distinguitur.*

III. Crescit autem *Cymbalaria* in murorum *Crescendi mo-*
du.
Radices.
rimis madefieri solitis sive humidis è *Radicibus* co-
piofis, albicantibus, fibrosis, tenuibus, oblongis,
lævibus, teneris atque succo turgidis. Ex his dein
pendulas evibrat fibras, è viridi purpurascetes, te-

- Cauliculi.* retes glabras, longas, nervo albicante, in quibusdam locis paulisper lignoso, quem facile stringendo linquit succulentus cortex, factas, multiplici amplexu sibi invicem instar Convolvuli intortas, diversimodè varias emittendo fibrillas, è quibus *Folia* conspiciuntur longis appensa pediculis, hederacea, angulosa, unciam circiter longa, plus minusve lata, in tria quasi segmenta divisa, pingua, tenera, succo aquoso multo turgida, superius lætè atro-virentia & splendentia, inferius tenui pellucidâ pelliculâ facile separabili ac purpurascens, nitentèq; Cyclaminis instar obducta, intus pallidè virentia, vesiculis aut cellulis pluribus, viridanti succo turgentibus, (armatis vel etiam ferè nudis oculis conspiciendis) prædita: ad exortum verò pediculorum, quibus folia hærent, tortiles exsurgunt alii pediculi, tenuiores, oblongi, teretes, quibus *Flosculi* insident monopetali, anomali, personati, posterius calcari exiguo purpureo donati, antè purpurascens, rictu pallido conspici, in duo labia divisi, quorum superius bifariam venulis intercurrentibus cæruleis distinctum, inferius autem introrsum in floris cavitate crocato villo conspicium trifariam secatur. Medium Floris occupant *Stamina* quaterna, oblonga, albicantia, tenera, apicibus pallidioribus polline digitos imbuentibus dotata. Flori verò subicitur purpurascens *Calyx* in quinque exigua petala, quibus florem inferius amplectitur, pulchrè distinctus, è cuius medio assurgens albicans *Pistillum* posticæ Floris parti ad instar clavi infixum desinit, flosculis evanidis, in *Fructum* seu *Testam* globosam ex purpureo viridantem, verrucosam, bicapsularem, in duo locula-
- lamen-

lamenta septo intermedio distinctam, in quibus *Semina* continentur parva, modò subrotunda, modò marginata angulosa ac crispa, hinc inde ad latera septi & membranæ exterius cingentis, tenuibus fibrillis adhærentia ac inde nutrita, quæ dein per maturitatem nigricantia evadunt, ac ultrò erumpere solent. Nascitur in antiquis uliginosisque ædificiorum muris, parietibus atque maceriis. Hic Basileæ hinc inde copiosè reperitur, & præcipuè in ipsa Urbe, ubi muros fossarum interiorum magna in quantitate coronat, ac per totam ferè Æstatem & Autumnum usque in Hyemem flosculos profert. *Locus natalis*

IV. Circa singularum verò recensitarum *Herbæ nostræ* partium Colorem, Saporem & Odorem in specie hæc tenenda sunt: *Radix* nimirum succulenta alba est, & *saporem* habet blandum, gustu primo subdulcem, relictâ tamen post se leni amaritudine herbaceâ. *Folia* supernè gaudent colore atro-virenti, inferius autem *Cyclaminis* instar purpurascente, & *saporem* sunt prædita obscure amaro cum adstrictione aliquâ. *Caulis* ex viridi purpureus à Foliis ratione *saporis* nullo alio modo distinctus est, quàm quòd illum apertius adhuc amaricantem præbeat. *Flos* variegatis coloribus est ornatus, ut ex ejus descriptione superius traditâ videre est, convenit autem quoad *saporem* cum Radice, nisi quòd adhuc blandius papillas gustatorias afficiat. *Fructus* ex purpureo viridescens ratione *saporis* Radici similiter respondet. Denique *Semen* maturum nigricante præditum est colore, & sapore gaudet amariusculo adstrictivo. *Odorem* omnes hæ partes eundem spirant, videlicet satis fortem herbaceum. *Color, Sapor & Odor partium*

Cymbalaria
partes ele-
mentares.

V. Atque hæ fuerunt *Cymbalariae* partes visibiles & organicæ, quas olim dissimilares nuncupare consueverunt; elementares nunc aut similes, subinde invisibiles quod concernit, eæ partim per se, ac simplici præparatione, partim Resolutione chymico-pharmaceuticâ cognoscendæ præbentur. Exsiccatio certè recentis Herbæ, copia Aquæ ex eâ destillatæ, quantitas Succii expressi, ejusque inspissatio aperte nobis demonstrant, illam maximâ ex parte constare particulis *aqueis*, tantillum *mucilaginosi* & *nitrosi*. Sapor dein parum amaricans, ac ejus vis qualiscunque traumatica particulas nonnullas alcalino-terrestres; Sal verò, quod inde elicitur lixiviosum, salino - alcalinas; tandem ex eâ destillatâ prodiens Oleum empyreumaticum, non secus atque ejusdem ficcatae combustio præsentēs quasdam sulphureo-oleosās Plantæ huic inesse; sed aquosās tamen reliquis omnibus maximè præponderare ostendit. Hæc autem omnia è qualitatibus mox ordine narrandorum Præparatorum clarius elucescent.

Ejus Pulvis.

VI. Itaque nunc perlustrabimus sigillatim ea omnia, quæ ex *Cymbalaria* tam Galenicè quàm Chymicè pro posse & nōsse elaborare ac præparare datâ operâ potuimus. Ubi sese primū offert *Pulvis*, ad quem conficiendum exsiccavimus Herbæ recentis uncias tres, indeque post exsiccationem nonnisi tres drachmas obtinuimus, quas dein pulverisavimus, sicque *Pulvis* evasit colore quidem virente imbutus, sapore autem salso amaricante, non tamen ingrato, odoreque ut aliās Herba recens habet proprio, sed non adeo forti instructus: quæ omnia profectò sufficienter & clarè præsentiam non tantum copię parti-

particularum aquoso-nitrosarum, sed & quarundam sulphureo-salino-terrestrium indigitant.

VII. *Succum* si consideramus *Cymbalariae*, is ad-
eo copiosus è succulentâ hâc Herbâ exprimi potest, Succus ex-
pressus.
ut ex illius optimè incisæ & contusæ libris duabus
obtinuerimus libram integram *Succi* atro-viridius-
culi, qui odore gaudebat herbaceo, atque sapore
amariusculo leniter adstrictivo præditus à nobis de-
prehendebatur.

VIII. *Succum* deinceps eundem ex Herbâ re-
centi, expressum & *Albumine ovorum* clarificatum sive
depuratum, ad *Syrupum* inde conficiendum sumpsi-
mus, admistoque æquali pondere *Sacchari albi* su-
per lenem ignem Carbonum paulatim coximus,
donec *Syrupi* consistentiam solitam obtinebamus;
sic autem evasit *Syrupus* coloris punicei, saporis
planè dulcis aquosi, ad traumaticos Syrupos acce-
dentis, odoris herbacei fracti; qui cochleatim ad
temperandam humorum acrimoniam hauriri potest. Syrupus.

IX. Cùm porrò crederemus, aliis etiam sub
formis non incommodè aut inutiliter assumi posse
Cymbariam, in *Conservæ* formam simul ipsius Folia
redegimus, utpote quam jam ante complures an-
nos, notante diligentissimo Britannorum Scriptore Bo-
tanico, Johanne Rajo, Anglis suis Acetariorum loco,
quibus assueti non essent, usurpandam commenda-
verat Johannes Parkinsonus, *Londinensis*, *Pharmaco-*
pæus Regius: R. Fol. *Cymbalar. recent. opt. à stipitibus*
mundat. part. j. incidantur tenuissimè & conquassentur
in mortario lapideo ad pultis formam, postea admisce
Sacch. alb. pulveris. part. ij. quibus optimè subactis eva-
dit Conserva pallide viridescens, cæterum ab Herbâ
B recenti

recenti contusâ quoad saporem non diversa, nisi quòd sit dulcificata.

Essentia.

X. Paravimus etiam ex Cymbalariâ *Essentiam*, odoris haud injucundi, saporis falsi penetrantis, frequenti modo: *℞. Herb. Cymbalar. siccata. ʒij. Incisis minutim affunde Spirit. Vini rectif. ʒviii, simul admisce salis Tartari ʒij, stent in loco calido per aliquot dies, dein expressa Essentia filtretur, cui filtratæ postea injiciatur Salis Cymbalar. ʒj. & sic denuo in loco calido usque ad dissolutionem Salis servetur, quæ ita circulata usui reponatur.* Extemporanea autem conficitur *Essentia Cymbalariae*, (priori si non prævalens, certè viribus non cedens) ex dissolutione ipsius *Extracti v.g. ʒj. in Spir. Vin. rectificatiss. ʒj.* quæ solutio *Essentiae* vicem egregiè præstat, atque ad 30. pluresve guttas commodè propinari potest, efficaciter in Vulneribus & Ulceribus mundificandis, & ad consolidationem promovendis operans.

Extractum.

XI. Elegantissimum enim Cymbalaria præbet *Extractum*, coloris nigricantis, saporis amari non tamen ingrati; licet illud exiguâ quantitate obtineri possit, dum ex ʒij. Succo depurati vix ʒj. *Extracti* impetratur. Modum autem ejus parandi observavimus ordinarium in hoc genere Remediorum, videlicet sumpsimus Herbam recentem, quam incidimus, conquassavimus, expressioneque factâ in Succum redeimus; Succum dein hunc à crassamentis terrestribus per clarificationem, cum Albumine ovorum institutam, probè mundavimus, ac deinceps ad Mellis consistentiam in Cucurbitâ vitreâ, superimposito alembico, in Balneo arenæ inspissavimus, atque sic habuimus *Extractum Cymbalariae* ad Pilulas

Traumatizans.

trauma-

traumaticas perquam utile. Succus illius depurationem alio quoque modo, quàm per Albumen ovorum aliàs instituere solemus; nimirum Succum expressum ollæ incrustatæ infundimus, operculo arctè tegimus, juncturas probè lutamus, ne quid facile exspirare queat, dein ollam Clibano, post extractum Panem, adhuc calenti immittimus, per trihorium ibi relinquimus, hinc eximimus, refrigerari permittimus, ac demum remoto cautè operculo Succum probè depuratam decantamus, relicto in ollæ fundo crassamento terrestri atque impuro.

XII. Ex Cymbalariâ quoque *Pulverem* alium *Magisterium* curiosè magis quàm utiliter præcipitationis ope Chymici parare docent, nomine *Magisterii* venientem. Modum elaborandi hunc observare potes: Foliis *Cymbalariae* recenter incisîs & optimè contusis admisce Cinerum clavellatorum vel Salis Tartari q. v. coque cum s. q. Aquæ simpl. per dimidiam horam, postea Mixturam filtra, & solutionem Aluminis infunde, sic præcipitabitur in vasis fundum *Pulvis*, Aquâ simplici calidâ edulcorandus, atque exsiccandus. Obtinebis ita ex Foliorum librâ medicâ duodecim unciarum vix duas drachmas *Magisterii* pallido-virentis, saporis terrei, odoris nullius.

XIII. Neque verò sufficit nobis simpliciter *Destillatio* quædam ex hac Plantâ elaborâsse, quin placuit insuper ad meliorem virium ejus indagationem, atque particularum elementalium meliorem adhuc detectionem specialius eam examinare, Chymicamque analysin instituere. Hunc itaque in finem recepimus Herb. recent. *Cymbalariae* optimè incisæ & contusæ ℥viij, cucurbitæ vitreæ indidimus, ac sine additione

*Per Balneum
Mar.*

ex Maris Balneo f. a. usque ad ficcitatem destillavimus, donec videlicet nihil amplius planè efflueret, sicque obtinuimus ferè ℥vj. Liquoris clarissimi, limpidissimi, omnis odoris & saporis empyreumatici expertis, leniter tamen adstringentis, cum juncto simul odore blandè penetrante.

Per Arenam.

XIV. *Destillatione* autem ex *MBalneo* existente nimis laboriosâ, alteram, quæ per *Arenam* contingit, instituere voluimus, eâque experturi, num Cymbalaria contusa ac per multos dies fermentata spiri-

*Per fermenta-
tionem ni-
hil obtinetur.*

tum exhiberet, nec ne? Verùm spe nostrâ frustrati sumus, dum Liquor ex destillatione fermentatæ Herbae prodiens ab aquâ ex eâdem recenti destillatâ non multum differebat, ideoque Spiritus appellationem minimè merebatur. Idem etiam experimentum spem nobis omnem eripuit acquirendi Sal aliquod volatile, etenim tales Spiritus communiter nihil aliud sunt, quàm Sal volatile in Phlegmate dissolutum; cùm igitur nullos Spiritus prolicere datum fuit, neque Sal volatile illos conficiens inde expectare licuit.

*Tentamen
Salis obtinen-
di volatilis.*

XV. Hoc tamen non obstante tentare nihilominus voluimus, annon vel tantillum *Salis volatilis* ex Cymbalaria elicere possemus? Itaque Remanentiam illam ab Aquâ ex Maris Balneo destillatâ in Cucurbitæ fundo relictam aperto igne, ex Retortâ lutatâ destillavimus, usque ad omnis humiditatis expulsi-
Frustraneum. nem, sicque obtinuimus, nullo planè nec ad latera nec in fundo apparente Sale volatili, Olei foetidi ℥vj. & Liquoris empyreumatici ℥xij. ex flavo rubescen-
tis, qui odore foetido, nidoroso & sapore amaro nauseabundo præditus erat.

XVI. Nul-

XVI. Nullo proin sic impetrato Sale volatili, *Sal fixum.*
 ad eliciendum è Cymbalariâ *Sal fixum* nos accinximus, visuri, quanam in quantitate illud obtinere & colligere possemus: atque hunc in finem Remanentiam illam adustam, à Liquore & Oleo empyreumatico in Retortâ relictam, usque ad incinerationem calcinavimus, sicque Cinerum ℥ij & ℥ij . obtinuimus, è quibus post elixivationem cum s. q. Aquæ fontanæ præstitam, subsecutamque filtrationem & evaporationem, extraximus Salis fixi purissimi ℥vj . Ad examinandam hinc illorum opinionem, qui putant ex Herba recenti plus hujus Salis elici posse, quàm ex Herba sicca, instituimus utrumque experimentum; ad quorum prius recepimus Herbæ recentis ℔iv . quæ combustæ dederunt Cinerum ℥ij . atque ex his dein acquisivimus salis fixi purissimi ℥ij . gran. v. Ad alterum exsiccavimus ℔iv . Herbæ recentis, quæ *Et siccatâ,* ficcatae non nisi sex uncias denuo ponderârunt, ac dein combustæ Cinerum unciam unam cum dimidia exhibuerunt, è quibus postea Salis fixi purissimi ℥ij . extraximus. Unde manifestum redditur, parvi esse momenti hanc differentiam, minusque proin æstimandam; cum leviusculum ac insensibile quoddam accidens in præparatione *Salis fixi ex Herbâ siccatâ,* facile deperdere potuerit illa quinque grana, quibus pondere suo prævaluit *Sal ex Herbâ recenti* paratum. Licet, si calculum instituamus, in priore experimento Cinerum uncia dimidia exhibuerit Salis grana undecim cum quarta insuper parte uniusgrani: in posteriore autem experimento uncia dimidia Cinerum dederit Salis grana tredecim cum triente: ut hinc concludendum sit, in priore experimento

*Salis istius
figura.*

per violentam forsan magis ignis torturam salis illius quædam grana deperdita esse. Quicquid verò horum sit, *Sal* istud *lixiviosum* ritè præparatum, elegantiori colore albo præditum evadit, atque sapore gaudet blandè falso; cujus particulæ per microscopium visæ & consideratæ apparent porosæ obtusangulæ; ut proin ex hoc phænomeno rationem haud vanam deducere liceat, ob quam *Sal* istud usum habeat maximè laudabilem, atque insigni efficacîâ & virtute polleat incidendi, attenuandi, absorbendi, invertendi, præcipitandi &c.

Efficacia.

*Analys
Herbæ per putrefactionem.*

Evanida.

XVII. His peractis etiam analysin Plantæ hujus putrefactæ suscipere voluimus, sed quacunque adhibitâ arte & encheiresi putrefactionem obtinere debitam nescivimus, qualis quidem deinceps ex voto nostro sub destillationis processu Spiritum, *Sal* volatile aut Quintam Essentiam exhibuisset. Abiit enim hoc modo Planta non nisi in aquosas maximè & terrestres particulas, sulphureo-spirituoso-salinis nullis, vel paucissimis, quæ nares adstantium ferirent, apparentibus: unde etiam destillationem ex totaliter putrefactâ Herbâ supervacaneam censuimus.

*Cymbalaria
virtutes.*

XVIII. Præmissâ sic *Cymbalariae* qualicunq; resolutione, expositisque variis illius præparationibus, proximum nunc est, ut virtutes quoque ipsius specialiores enarremus; hoc verò vel eapropter arduum ac difficile est, quòd in Usu hæc Planta Medicum, hucusque rarius fuerit tracta, utcunque *Lonicerus* eam *Umbilicum Veneris officinarum*, quasi in Officinis pharmaceuticis expetitam aut usitatam nuncupaverit. Liceat tamen cogitata qualiacunque nostra circa Plantæ hujus utilitatem non penitus

penitus contemnendam in aprium proferre. Primum itaque ex superioribus jam patet, *Cymbalaria recentem* constare particulis copiosis aqueis, tantillum mucilaginosi, quibus pleraque alias Herbæ emollientes gaudent; unde parum à vero nos ablu-furos credimus, si Vires ipsi, facultatemque tribua-mus attenuandi & emolliendi, quæ videlicet molecu-lis siue corpusculis suis aquosis fibras nimis strictas laxare, & quicquid in corpore nostro præternatu-raliter induruit, mollius atque flexilius reddere va-leat. Sapor autem Herbæ siccatae leniter amaricans ac blandè adstrictivus, cum indigitet, terrestres par-ticulas non sine consortio quarundam salino-alkali-narum & sulphurearum ei inesse, judicare vel su-spicari saltem facit, ipsam *Virtute* aliquâ pollere *traumaticâ*, quâ quidem corpuscula heterogenea invertendo, absorbendo, extergendo, tandemque leniter adstringendo, Vulnere, Ulceraque mundifi-care & consolidare apta sit. Insuper tamen etiam ratione salis alcalini, si velis, blandè volatilis, utut per-pauci, inter Herbas *aperientes*, ac *incidentes* nostram *Cymbalaria* referimus, quæ videlicet obstructio-nes nondum scirrhasas resolvat, atque sic in inci-piente *Atrophîâ*, aliisque *Affectibus Mesenterii, Splenis, Hepatis ac Pulmonis* nondum desperatis vel con-summatis utilis esse queat. Inprimis autem Herbam *siccam* præ *recenti* tales effectus præstare existima-mus, quoniam *siccata* particulis suis aqueis, salinarum ac incidentium molecularum vim infrigentibus, de-stituitur: à *recenti* autem maximeque succulentâ tali Herbâ ejusmodi *aperientes* ac *deobstruents* virtutes, tam promptè, tamque certò & feliciter ex-pectari minimè possunt.

Attenuandi.
emolliendi.

Detergendi.
Consolidandi.

Aperiendi,
incidenti.

Deobstruen-
di.

Herba sicca
efficacia.

Ejus Vfus.

In Balneis.

*Ad Nephri-
tidem.*

*Partum diffi-
cilem.*

*Hæmorrhoi-
des.*

XIX. Ad istos autem effectus variis in Mor-
bis expediendos, diversas quoque *Cymbalaria* subit
Medicaminum formas aut species. Ante omnia igitur
tur *externè* quidem cum fructu *Balneis Aquæ dulcis*
imissam audivimus in *Nephritide, Calculo, Sabulo Mu-
cove Renum* aut *Vesicæ* extergendo, *Partu* facilitan-
do, *Hæmorrhoidibus cæcis*, atque dolorem ardentem
excitantibus, demulcendis, v. gr.

℞. *Herb. recent. Cymbalar. mx.*

Malv.

Parietar.

Flor. Chamom. aa. mij.

*Incisa includantur sacco, qui Aquæ
fluviali incoquitur pro Balneo,
cui per unam alteramve horam
Æger insidebit quotidie.*

*In Clysmati-
bus.*

Pari modo *Clysmata* ingredi potest emollientia, ex-
tergentia, paregorica, sequenti vel simili modo :
v. gr.

℞. *Herb. rec. aut sicc. Cymbalar. mij.*

Malv.

Parietar.

Flor. Melilot.

Verbasc. aa. mij.

Sem. Cumin.

Lini aa. ʒß.

*Incis. & contus. coque in s. q. Aqu. fontan. In cola-
tur. ℥j. dissolve*

Mell. mercurial. ʒj.

Ol. Lilior. alb. ʒij.

Salis commun. ʒj.

M. F. Clysma tepidè injiciendum.

Ad

Ad *Hæmorrhoides cæcas* ardentes ac dolentes *Herba recens*, cum vel sine *Foliis* recentibus *Quercûs* contusa & applicata sæpius anodynam vim egregiè exercet. Idem præstat, si *Succus* ex eadem expressus cum *Aqu. Rosar. albar.* & *Tutiâ* vel *Antimonio diaph.* permistus tepidè sæpius cum linteis applicetur, imprimis ubi *Albumen ovorum* adhuc sociatum fuerit. Porro *Herba recens* parum siccata, dein contusa, ac Fronti vel Capitis vertici sæpius apposita *Cephalalgiam*, à causa calida vel humore acri oriundam, compescere vel dissipare valet. Si quis etiam *Herbæ* hujus *folia* recentia contusa, atque in *Cataplasmatibus* formam redacta cum *Rubricæ fabrilis*, aut *Boli communis* & *Malicorii Pulvere*, addito similiter *ovorum Albumine* misceat, hinc *Stupæ* crassius imponat, partibusque sanguinem nimium fundentibus, verb. gr. *Hæmorrhoidibus* copiosè admodum *fluentibus* imponat, *Hæmorrhagiam* feliciter sedari notabit.

Hæmorrhagiam

In Epithematibus.

Ad Cephalalgiam.

In Cataplasmatibus.

Ad Hæmorrhagias.

XX. Neque tamen *externè* tantum salutarem effectum præstare valet hæc Planta, sed *intus* quoque in variis Morbis debellandis utilitatem non contemnendam habere experientia docet, utpote quæ virtute suâ diluente atque extergente blandè salia *Massæ sanguineæ* copiosiora, acida & austera, multum infringere, atque per varias secretionum vias abducere valet. Hinc *recens* quidem in *Jusculis* cum *Chærefolio*, *Endiviâ*, *Lactucâ*, *Taraxaco*, *Acetosâ*, ad *æstus febriles* restinguendos, sanguinisque particularum motum placidiorem ac naturalem revocandum, *Renes* atque *Vesicam* extergendam, ac à *Muco* vel *Sabulo* liberandam, *Ulcerum*, *Vulnerumque* acidum destruendum, *Viscerum obstructions* quales-

Ufus in ternis Lymbaria.

In Jusculis.

Ad Febriles æstus.

Vitia Renum ac Vesicæ. Vlcera, Vuln. Obstructions.

cunque expediendas, similesque alios effectus mor-
 bosos feliciter debellandos non sine fructu usurpa-
In Decoctu. bitur. *Siccata* autem vel in *Decocto* cum aliis plantis
 traumaticis adhibita aperiendi, absorbendi, deter-
Infusis. gendi atque consolidationem promovendi virtute
 haud caret: vel instar *Foliorum Thee* sola, aut aliis
 quoque sociata, in praedictis Aegritudinibus saluta-
 rem Potum exhibet; praecipue etiam cum *Anserina*
Ad Fluorem usurpata *Fluorem Mulierum album* paulatim minuit,
album. tandemque plane compescit, si diu satis in usum
Extractum. vocata, atque simul *Extractum* ejus in Pilulis sequen-
 ti modo sumtum fuerit:

R. *Extract.* *Cymbalar.* ʒiiss.

Diaphor. Dial. ʒj.

Succin. flav. vel alb. ppt. ʒss.

Essent. Zedoar. q. s.

Misc. Fiant Pilulae ex ʒj. numero 40. quae.
consperse Pulvere Cinam. dentur ad scat.

Dosis mane ac vesp. duodecim vel quindecim.

In Acetariis. Quin recentem Herbam *Cymbalariae* felici cum suc-
 cessu ad eundem *Fluorem album* in Acetariis sub ini-
 tium coenae quotidie comestam maxime prodesse
Celebris P. Andr. Matthiolus testatur, *Commentar.*
in Libr. iv. Discorid. p. m. 788. Denique siccata atque
In Pulvere, in *Pulverem* subtilissimum redacta haec Planta, *Atro-*
ad *phia* laborantibus Pueris & Infantibus felici cum suc-
Atrophiam. cessu ad octo, decem plurave grana quotidie bis vel
 ter in *Lacte*, vel *Infuso Thee*, aut alio vehiculo data
 fuit, & quidem nunc sola, ubi alvus quotidie esset
 satis libera, nunc etiam cum aliis permista; sic enim
Pulveres aliquando compositi *antatrophii* parantur
 valde efficaces, sequentem aut similem in modum:

R. *Rad.*

℞. *Rad. Carlin.*
Ebor. phil. ppt. aa. ʒiij.
Diaph. ʒvial. ʒiʒ.
Fol. Cymbalar. ʒiiʒ.
Sem. Anis. ʒj.
Cinam. elect. ʒʒ.
Sacch. cand. alb. ʒj.
Misc. fiat Pulv. subt. detur ad scat. Dosis
ʒj. ad ʒʒ. vel ʒij.

Vel ℞. *Folior. Cymbalar. ʒiij.*
Trichoman.
Pilosell. aa. ʒj.
Rad. Ireos flor. ʒiʒ.
C. C. phil. ppt.
Bol. Basil. ppt. aa. ʒʒ.
Θis volat. Fuligin. puriss. ʒʒ.
Sem. Fœnic. ʒj.
Sacch. cand. alb. ʒiʒ.
Misc. fiat Pulv. subt. detur ad scat.
Dosis ut suprâ.

Vel ℞. *Folior. Cymbalar. ʒʒ.*
Rut. murar. ʒij.
Sem. Violar. ʒiiʒ.
Fœnic. ʒiʒ.
Specif. stom. Poter. ʒij.
Spod. ex Ebor. ppt. ʒʒ.
Rad. Zedoar. ʒij.
Sacch. cand. alb. ʒij.
Misc. fiat Pulv. subt. detur ad scat.
Dosis ut suprâ.

Ejusmodi *Pulveribus* autem subinde blanda *purgantia* intercalari debent, ut eorum vi pituitosi & crudi humores viscidi, *Atrophiam* foventes, è corpore eliminentur; huncque in finem nunc *Infusum Fol. Theé ac Senæ* cum *Semine Anisi*, nunc *Trochisci hermetici Scretæ* aut *Zvingeri*, nunc *Pulvis folior. Senæ* cum prædictis *Pulveribus antihecticis* sive *antatrophis* mistus exhiberi potest. Atque hæc Speciminis loco sufficiant, sequuturâ forsan ulteriore experientiâ augmentum non contemnendum impetratura, si modò id SUMMO placebit Animæ Corporisque
ARCHIATRO, cui sit Laus & Gloria
 in omnem æternitatem.

COROLLARIA.

I.

Edicamenta non tam ratione activitatis quàm receptivitatis agunt, etenim non omnia omnibus Venena.

II. *Simplicia medicamenta, vel simpliciter præparata, præ Chymicis naturæ nostræ convenientia existere statuimus, quod etiam Experientia quotidiana modernorum Practicorum declarat, quorum si quis evolvat Commentaria Practica, plura ibi Euporista inveniet atque Simplicia, quàm variâ encheiresi Chymicâ elaborata.*

III. *Facultates simplicium Medicamentorum minus rectè à Veteribus deductæ fuerunt è qualitatibus v. gr. primis caliditate & frigiditate, vel etiam occultis.*

IV. *Illæ autem Virtutes rectius à mixtione naturali seu structurâ & texturâ minimarum particularum derivantur.*

V. *Prout enim variat illa textura materialis, sic variant quoque simplicium Vires: hinc sæpius longè alia virtus est in Foliis, quàm in Radice ejusdem Plantæ. Sic etiam in animalibus aliq̃ibus non omnia membra unam eandemq̃ vim possident.*

VI. *Omnia $\ominus$ ia lixiviosa, utut è diversis Plantis elicitæ, ejusdem tamen esse efficacis persuasi sumus, ideoque nonnisi ad Formularum pompam simul $\ominus$ Absynth. Cardui bened. Cent. min. &c. præscribuntur.*

VII. *Conglomeratas glandulas nil esse nisi contextum Vasculorum minimorum, Raysschiana æquè ac Nuckiana experimenta jamjam satis clarè evicerunt.*

VIII. *Illas autem glandulas in Articulorum juncturis tam copiosas ideo positas esse, ut videlicet Humorem mucilaginosum, ad facilitandam Ossium reciprocam motionem inservientem, à M. S. secerant, veritati haud absimile videtur.*

IX. Hinc

IX. Hinc quando talis Humor, per tot anfractus Vasculorum minimorum secernendus, suâ mucilaginositate peccat & ibidem stagnat, stagnatione acris fit, atque hinc membranas nervosas plus minus lancinando ac distendendo Morbum arthriticum producere solet.

X. Illum autem humorem arthriticum adeo viscidum si mediâtè, è primis deducamus viis, nemo erit, qui facile contradicet.

XI. Pro ratione itaque visciditatis, fixitatis & acridinis talis Humoris etiam Arthritis variat, & vel vaga vel fixa magis, vel acerbior vel mitior, vel brevius vel diutius durans evadet.

XII. Curatio lactaria heic suspecta nobis vel eapropter videtur, quia facillimè Lac. in coagulum abit, & M. S. ita magis viscidam reddit quàm volatiliorem.

XIII. Omnia acria purgantia, ceu magis lædencia, in Arthritide jure vitamus, ac loco horum non nisi Clysmata emollientia ac detergentia, pro re nata reiteranda, consulimus; nec non V.S. in Plethoricis quidem sæpius instituendam admittimus.

XIV. Post hæc servatâ simul strictâ Dietâ conducunt illa omnia, quæ Humorem viscidum morbificum attenuare, incidere, suæq; pristina fluiditati restituere, ac quomodocunq; è corpore eliminare valent.

XV. Balnea deniq; Podagricis his illisve convenientia esse credimus, modò fixitas aut visciditas humorum nondum adeo sublimen gradum adepta fuerit.

Cymbalicae Vires, HERMANNE edifferis Herbæ
Hinc meritò applaudunt Cymbala nostra Tibi.

Cymbala perpetuo resonabunt nostra Triumpho,

Cymbalica & nostro surget ab Ore Salus.

Votaque Cymbalica firmabunt crebra Salutem.

Hermannum totâ Cymbala voce canent.

Ita Nobilissimo atque Doctissimo Domino
Authori, Comensali gratissimo ap-
plaudunt

J. B. R. L.

J. K. C. T.

F I N I S.